

Aan:
VNG-voorzitter mevrouw Sharon Dijkma

Datum: 26 mei 2026

Betreft: Brief over de zorgelijke situatie bij de regionale Veilig Thuis organisaties

Dagelijks zetten de Veilig Thuis-organisaties zich in voor inwoners en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat steeds meer inwoners en professionals Veilig Thuis weten te vinden, zien wij als een positieve ontwikkeling. Het laat zien dat er meer aandacht is voor signalen van onveiligheid en dat mensen eerder aan de bel trekken wanneer zij zich zorgen maken. Dat is hard nodig, want naar schatting leven nog altijd 1,3 miljoen huishoudens in een situatie van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Tegelijkertijd zien wij een ontwikkeling die ons grote zorgen baart.

In vrijwel alle regio's neemt de vraag naar ondersteuning van Veilig Thuis toe. Het aantal advies- en ondersteuningsvragen en het aantal meldingen groeit, de problematiek wordt complexer en de verwachtingen vanuit de maatschappij nemen toe. Niet iedere gemeente beschikt over tijdige en passende hulp en ondersteuning op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook andere zorgaanbieders kampen met wachtlijsten. De druk op Veilig Thuis neemt hierdoor onverminderd toe, terwijl capaciteit, arbeidsmarktmogelijkheden en financiering niet in hetzelfde tempo meegroeien. Daardoor raken de maatschappelijke opgave, de verwachtingen van gemeenten, de beschikbare capaciteit en de financiële randvoorwaarden steeds verder uit balans. De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, Veilig Thuis en ketenpartners. Wanneer één schakel onder druk staat, raakt dat de gehele keten van zorg, ondersteuning, bescherming en veiligheid.

Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis heeft de financiële vooruitzichten van de aangesloten organisaties geïnterviewd. Daaruit blijkt dat vrijwel alle Veilig Thuis-organisaties (24 van de 25) verwachten dat de beschikbare budgetten voor 2027 onvoldoende ruimte bieden wanneer de huidige groei van adviesvragen, meldingen en de complexiteit van de casuïstiek zich voortzet. Dat is een grote zorg, omdat hierdoor de uitvoerbaarheid van de opdracht van Veilig Thuis steeds verder onder druk komt te staan en in uiterste gevallen niet meer uitvoerbaar is.

De uitvoering van onze wettelijke taken staat onder druk. Wachttijden betekenen dat mensen langer moeten wachten op ondersteuning, terwijl juist in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling tijdige interventie van groot belang is. En wanneer capaciteit langdurig achterblijft bij de vraag, komt uiteindelijk ook de veiligheid van inwoners onder druk te staan.

Een bijzondere zorg betreft de ruimte voor preventie, advies en ondersteuning. Onder druk van de toenemende instroom verschuift de inzet steeds vaker naar urgente meldingen en veiligheidsbeoordelingen. Daardoor komt juist datgene onder druk te staan wat escalatie kan voorkomen: vroegsignalering, advies, ondersteuning en het tijdig organiseren van passende hulp. Wanneer hiervoor onvoldoende ruimte is, lopen wachttijden op, blijft passende hulp langer uit en

neemt het risico toe dat situaties escaleren en de veiligheid van slachtoffers verder onder druk komt te staan. We weten dat vroeg handelen leed kan voorkomen, de veiligheid van kinderen en volwassenen kan vergroten en uiteindelijk de behoefte aan zwaardere vormen van hulpverlening, jeugdbescherming, opvang en strafrechtelijke interventies kan verminderen. Investeren aan de voorkant voorkomt niet alleen menselijk leed, maar helpt ook om maatschappelijke kosten verderop in de keten te beperken.

De toenemende druk heeft gevolgen voor de uitvoeringskracht van Veilig Thuis. Organisaties zijn steeds meer capaciteit kwijt aan het opvangen van acute situaties, de dagelijkse instroom en de wachtlijsten. Daardoor komt de ruimte voor samenwerking, kwaliteitsverbetering en verdere ontwikkeling van de aanpak onder druk te staan. Er is steeds minder ruimte om onze expertise in te zetten binnen belangrijke samenwerkingsverbanden. Dat zien we terug bij belangrijke ontwikkelingen zoals Veiligheid Voorop en de doorontwikkeling van Stevige Lokale Teams. Dit zijn waardevolle ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan een effectievere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij eerder passende ondersteuning wordt geboden en escalatie kan worden voorkomen. Veilig Thuis wil hier vanuit haar expertise actief aan bijdragen, maar de huidige druk op organisaties maakt dit steeds moeilijker. Daarmee komt er een steeds grotere kloof tussen de landelijke ambities die we gezamenlijk formuleren en wat in de praktijk uitvoerbaar is.

Wij vragen de VNG om samen met gemeenten en Veilig Thuis-organisaties te bezien wat nodig is om de opdracht aan Veilig Thuis ook de komende jaren uitvoerbaar te houden. Dat vraagt om een gezamenlijke afweging van opdracht, verwachtingen, capaciteit, arbeidsmarktrealiteit en bekostiging. De signalen uit onze inventarisatie laten zien dat dit gesprek niet kan wachten.

Namens het Landelijk Netwerk Veilig Thuis,

Judith Kuypers, voorzitter